

PROVIMET ME ZGJEDHJE

LETËRSI

De Rada: Këngët e Milosaos – Kënga XXX

Fryu era e maleve
dhe rrëzoi hijen e lisit.
Gjaku im te lumi i Vodhit.
Hapeni shatoren,
O ushtarë, që të shoh
Shkodrën edhe time motër
te dritarja kundruall.
Atje nuk do zgjohem më
luleve që i tund era
si suvalë e pasosur
Mblidhen shokët mbrëmanet
në katund në vatërët.
Unë i lashë si ëndërrëz.

1. Milosao mishëron heroin:

- A) klasik.
- B) realist.
- C) romantik.
- D) sentimentalist.

2. Në vargun *dhe rrëzoi hijen e lisit*, poeti nënkupton:

- A) afrimin e vdekjes.
- B) lindjen dhe rilindjen e jetës.
- C) stoicizmin e heroit.
- D) shembjen e botës së vjetër.

3. Në cilin prej vargjeve të mëposhtme shfaqet ideja se jeta vazhdon?

- A) Atje nuk do zgjohem më.
- B) Fryu era e maleve.
- C) Mblidhen shokët mbrëmanet.
- D) Unë i lashë si ëndërrëz.

4. Cila është figura stilistike e përdorur në vargun *dhe rrëzoi hijen e lisit?*
- A) Alegoria.
  - B) Metafora.
  - C) Metonimia.
  - D) Simboli.
5. Poezia “Fjalët e qiririt” e Naim Frashërit, është me motiv:
- A) atdhetar.
  - B) filozofik.
  - C) intim.
  - D) shoqëror.
6. Strofa e mëposhtme është shkruar me varg:
- Ndrrojnë prej dimnit landa veshen,
E lëshon gjethet që para pat;
E, për mëshirë, duhitë që ndeshen
Ia çojnë t’vorfnit me i ba shtat.*
- A) 6 - rrokësh.
  - B) 8 - rrokësh.
  - C) 10 - rrokësh.
  - D) 12 - rrokësh.
7. Në cilën nga poezitë e mëposhtme hasim pozicionin e poetit misionar?
- A) Fjalët e qiririt.
  - B) Nji vjet.
  - C) Poema e mjerimit.
  - D) Vdekja e nositit.
8. Në romanin “Doktor Gjilpëra” të Konicës, Dr. Gjilpëra përfaqëson njeriun:
- A) e etur për pushtet.
  - B) e kulturuar dhe të ditur.
  - C) e mbyllur në një jetë pasive.
  - D) me mentalitet të prapambetur.

Provimet me zgjedhje

- 9.** Dr. Gjilpëra kthehet në Shqipëri, sepse:
- A) dëshiron të ndërtojë një spital.
  - B) dëshiron të sjellë qytetërimin në vendin e tij.
  - C) nuk ka më mundësi financiare për të vazhduar studimet.
  - D) synon të bëjë karrierë në hierarkinë shtetërore.
- 10.** Në veprën “Doktor Gjilpëra zbulon rrënjët e dramës së Mamurrasit”, Faik Konica trajton problemin:
- A) e individualizmit të shqiptarët.
  - B) e intelektualit shqiptar.
  - C) e mungesës së idealeve.
  - D) e tërësisë kombëtare.
- 11.** Tregimi “Rinë Katerinëza” i Kutelit, trajton temën:
- A) e dëshirës për aventura.
  - B) e gjakmarrjes midis dy familjeve të dëgjuara.
  - C) e luftës për ekzistencë.
  - D) e martesës midis të gjallit dhe të vdekurit.

Lasgush Poradeci: Vdekja e Nositit

Me zjarr ju flas..., me zjarr.
Në gjirin tim kam hapur varr...
Që t'i jap shpresë – edhe t'j-a mar...

.....
Se vijnë - urtuar zogjtë -e mi,
Dh'u jap ushqim me **dashuri**-
Një dashuri për **llaftari**:

Pa nis ah! Gjirin ta godas...
Dh'e hap ah!- gjirin më një ças...,
Dh'i nginj ah! Zogjtë – e vdes me gas!...

.....
E shpirtin dyke ma përcjellë,
Më thotë ah! shih sesa 'shti fellë
Ky gjir'i em që të pat pjellë.

...Me zjarr ju flas, me zjarr.

12. Përsëritja tri herë e pasthirmës *ah* në strofën e tretë, tregon:

- A) dëshpërim.
- B) dhimbje.
- C) ekstazë.
- D) frikë.

13. Çifti i fjalëve *dashuri* – *llaftari* tregon:

- A) daljen nga e tashmja dhe hyrjen në përjetësi.
- B) dhimbjen e largimit nga jeta.
- C) krenari për plagën e vetvetes.
- D) lidhjen dramatike të jetës me vdekjen.

Provimet me zgjedhje

- 14.** Cili nga vargjet e mëposhtme kthehet në lajtmotiv të të gjithë poezisë?
- A) Pa nis ah! gjirin t'a godas...
  - B) Me zjarr ju flas..., me zjarr.
  - C) Dh'i nginj ah! zogjtë- e vdes me gas!...
  - D) Në gjirin tim kam hapur varr...
- 15.** Kjo poezi është krijuar me rimë:
- A) të kryqëzuar.
  - B) të puthur.
  - C) të brendshme.
  - D) të alternuar.

Martin Camaj: *Një ditë e ka dhe korbi*

Erdhi një korb te dheu i butë nën shkrepë.
Ai s' dinte me ndjekun vallet e pllumbave
Palë-palë nën hijen e ullive.
E u ruente mos me lshuemun za
Mes gazullimit të përgjithshëm
Për mos prishë
Ritmin e flatrave ndër valle.
Ku te e vona pllumbat kthyen në banesa,
E ndjeu veten korbi pllumb në shpirt.

16. Cili është cilësimi metaforik i kësaj poezie?

- A) Ëndërrimi.
- B) Ndëshkimi.
- C) Sfida.
- D) Tjetërsimi.

17. Cili është vargu që përcakton e harmonizon gjithë rrjedhën e krijimit dhe psikologjinë e vjershës?

- A) Erdhi një korb te dheu i butë nën shkrepë.
- B) Palë-palë nën hijen e ullive.
- C) Mes gazullimit të përgjithshëm.
- D) E ndjeu veten korbi pllumb në shpirt.

18. Kjo poezi ngrihet mbi figurën stilistike të:

- A) alegorisë.
- B) paralelizmit figurativ.
- C) metonimisë.
- D) sinekdokës.

19. Çfarë përcjell autori përmes kësaj poezie?

- A) E keqja kalon nga korbi te njerëzit.
- B) E keqja mund të mundet vetëm me të keqe.
- C) Dhimbjen për të keqen që e ka fundin më të zi se jetën.
- D) Shpresën e ndryshimit prej së mirës.

Ismail Kadare: *Mall*

Ca pika shiu ranë mbi qelq
Për ty unë befas ndjeva mall.
Jetojmë të dy në një qytet
Dhe rrallë shihemi, sa rrallë.

Edhe m'u duk kaq e çuditshme
Si erdh kjo vjeshtë, ky mëngjes.
Qiejt e ngrysur pa lejlekë
Dhe shirat pa ylber në mes.

Dhe thënia e vjetër e Heraklitit
Seç m'u kujtua sot për dreq:
“Të zgjuarit janë bashkë në botë,
Kurse të fjeturit janë veç”.

Në ç'ëndërr kemi rënë kaq keq,
Që dot s'po zgjohemi ne vallë?..
Ca pika shiu ranë mbi qelq
Dhe unë për ty seç ndjeva mall.

20. Motivi i kësaj poezie është:

- A) filozofik.
- B) i dashurisë.
- C) i pasjetës.
- D) i udhëtimit.

21. Kur poeti thotë: “*Qiejt e ngrysur pa lejlekë/ dhe shirat pa ylber në mes*” i referohet:

- A) një peizazhi imagjinar.
- B) humbjes së dashurisë.
- C) dëshirës për një stinë tjetër.
- D) mallit për vendlindjen.

22. Toni i kësaj poezie është:

- A) cinik.
- B) ironik.
- C) nostalgjik.
- D) tragjik.

23. Ç'nënkuptojnë pikat e shiut në qelq?

- A) Daljen nga rrethi i vetmisë.
- B) Fillimin e një moti të ngrohtë.
- C) Gjendjen absurde emocionale të heroit.
- D) Lotët e humbjes.

24. Në romanin “Kronikë në gur” të Ismail Kadaresë, rrëfen:

- A) heroi – fëmijë.
- B) personazhe të ndryshëm.
- C) një nga plakat e qytetit.
- D) vetë autori.

25. Në veprën “Nëpunësi i pallatit të ëndrrave”, Kadare demaskon:

- A) marrëdhëniet e padrejta midis njeriut dhe shtetit.
- B) pasojat e luftës në jetën e njerëzve.
- C) shtresat e larta të shoqërisë dhe privilegjet e tyre.
- D) pamundësinë e njeriut për ta drejtuar vetë jetën e vet.

26. Në poemën “Iliada”, çfarë ndodh me Akilin, kur Priami shkon t'i kërkojë trupin e Hektorit?

- A) E përzë plakun duke e mallkuar.
- B) Urdhëron ushtarët e tij ta vrasin.
- C) I kthen trupin e djalit të vvarë.
- D) Largohet pa e dëgjuar plakun.

27. Në dyluftimin midis Akilit dhe Hektorit, ky i fundit i premtun Akilit se nëse e vret:

- A) do t'ia lërë trupin tri ditë pa varrosur.
- B) do t'ia organizojë një varrim madhështor.
- C) nuk do t'ia kthejë më trupin e tij grekëve.
- D) nuk do t'ia shëmtojë kufomën.

Provimet me zgjedhje

- 28.** Në tragjedinë “Antigona” të Sofokliut, konfliktin midis Antigonës dhe Kreontit e shkaktojnë:
- A) grindjet familjare.
  - B) lidhjet e gjakut.
  - C) mosrespektimi i së drejtës.
  - D) pasioni dhe dëshira.
- 29.** Kur përpara Kreontit sjellin Antigonën, ajo mbron veprën e saj:
- A) duke pohuar se Kreonti nuk ka të drejtë të mbretërojë.
  - B) duke e kërcënuar Kreontin se do të shkaktojë kryengritje të armatosur.
  - C) duke shpallur epërsinë e ligjeve të shenjta.
  - D) duke pohuar se ndërgjegjja është gjykatësja më e lartë e moralit.
- 30.** Në tragjedinë “Antigona”, mbreti Kreont është viktimë:
- A) e fatit të rastësishëm.
  - B) e mallkimit hyjnor.
  - C) e pasionit për pushtet.
  - D) e zgjedhjeve që bën.
- 31.** Me anën e veprës së tij “Komedia Hyjnore” Dante Aligieri synoi:
- A) mohimin e shoqërisë njerëzore.
  - B) pasqyrimin me vërtetësi të botës së përtejme.
  - C) përsosjen e jetës shpirtërore.
  - D) zgjimin e kureshtjes për botën e përtejme.
- 32.** Dantja e quajti kryeveprën e tij “Komedia Hyjnore” thjesht “Komedia”:
- A) për të satirizuar veset e shoqërisë.
  - B) për të dëshmuar përsosmërinë e saj.
  - C) për të treguar thelbin e përtej botës.
  - D) për të qenë në përputhje me poetikën mesjetare.

33. Stili i Dantes te pjesa e parë e “Komedisë Hyjnore”, “Ferri” është:

- A) elegjiak.
- B) lirik.
- C) satirik.
- D) tragjik.

34. Në “Komedinë Hyjnore”, mëkati më i rëndë, sipas Dantes, është:

- A) grykësia.
- B) kopracia.
- C) tradhtia.
- D) vrasja.

35. Cili është kuptimi i vargjeve të mëposhtme, marrë nga tragjedia “Makbeth” e Shekspirit?

*M’u duk sikur një zë më thirri: “Mos fli më”!
Makbethi vrau gjumin! Gjumin e pafajshëm.”*

- A) Është penduar për krimin e kryer.
- B) Fitoi më në fund fronin e lakmuar.
- C) Vrau qetësinë e tij.
- D) Vrau tradhtisht mbretin në gjumë.

36. Romani “Don Kishoti i Mançës” është i zhanrit:

- A) historik.
- B) satirik.
- C) epiko-heroik.
- D) alegorik.

37. Thurja e romanit “Don Kishoti” bëhet në dy plane:

- A) rrëfimtari dhe himnizues.
- B) rrëfimtari dhe ironizues.
- C) rrëfimtari dhe dramatik.
- D) rrëfimtari dhe alegorik.

Provimet me zgjedhje

- 38.** Në veprën “Fausti”, Mefistofeli i premtun Faustit pushtet e lumturi.
Në këmbim Fausti duhet t’i japë:
- A) dijen që zotëron.
  - B) miqësi të përjetshme.
  - C) pasuri.
  - D) shpirtin e vet.
- 39.** Qëllimi më i lartë i Faustit është:
- A) ta vërë shkencën e tij në dobi të njerëzimit.
  - B) të fitojë pushtet dhe pasuri.
  - C) të fitojë rini të përjetshme.
  - D) të zotërojë njohjen e plotë të natyrës.
- 40.** Në romanin “Viti 93” të Hygoit, si e pret Goveni Simurdenin, kur ky e viziton për herë të fundit në qeli?
- A) Me përbuzje.
  - B) Me mospërfillje.
  - C) Me respekt.
  - D) Me zemërim.
- 41.** Në romanin “Viti 93” të Hygoit, debati i fundit, në qeli, midis Govenit dhe Simurdenit zhvillohet rreth:
- A) mënyrës së ekzekutimit.
  - B) marrëdhënieve babë – bir.
  - C) raporteve në ushtri.
  - D) thelbit të revolucionit.
- 42.** Në romanin “Xha Gorio”, plaku konsideron si sëmundje pasionin e tij:
- A) për para.
  - B) për vajzat.
  - C) për spekulime.
  - D) për drejtësi.

- 43.** Para se të vdesë, Gorio kërkon me ngulm:
- A) të birësojë Rastinjakun.
  - B) të rrëfëhet para priftit.
  - C) të shohë edhe një herë shtëpinë e tij.
  - D) të shohë edhe një herë të bijat.
- 44.** Në fund të romanit “Xha Gorio”, Balzaku arrin në përgjithësimin se, atdheu do të shkatërrohet nëse:
- A) fëmijët nuk i duan prindërit e tyre.
  - B) njerëzit zotërohen vetëm nga pasioni për para.
  - C) njerëzit zotërohen vetëm nga pasioni për pushtet.
  - D) nuk rregullohen marrëdhëniet bashkëshortore.
- 45.** Sipas Balzakut, vendi i njeriut në shoqërinë e kohës përcaktohet nga:
- A) aftësitë individuale.
  - B) prejardhja shoqërore.
  - C) paraja.
  - D) vlerat tradicionale.
- 46.** Në romanin “Krim e ndëshkim” të Dostojevskit, Raskolnikovin e shtyn në krim:
- A) dëshira për të ndihmuar vajzën që dashuronte.
  - B) teoria e tij për t’u afirmuar si individualist.
  - C) urrejtja që i kishte shkaktuar fajdexhesha.
  - D) varfëria ekonomike e familjes.
- 47.** Çfarë është karakteristike për personazhet e Dostojevskit?
- A) Ambicia e shfrenuar dhe etja për jetë.
  - B) Pasiviteti dhe dobësia e vullnetit.
  - C) Përrulja, mirëkuptimi dhe vetëfljimi.
  - D) Rebelimi kundër realitetit.
- 48.** Portreti i fajdexheshës, në romanin “Krim e ndëshkim”, është:
- A) i frikshëm.
  - B) i neveritshëm.
  - C) i papërcaktuar.
  - D) me kontraste.

Provimet me zgjedhje

---

49. Romani “Krim e ndëshkim” përshkohet nga:

- A) besimi dhe optimizmi.
- B) dëshpërimi dhe makthi.
- C) qëndresa dhe stoicizmi
- D) kotësia dhe zhgënjimi.

50. Romani “Krim e ndëshkim” është një analizë:

- A) e absurdit dhe kotësisë që rrethon shoqërinë njerëzore.
- B) e krimit dhe e rrjedhëve të tij.
- C) e pamposhtësisë së njeriut përpara vështirësive.
- D) e përpjekjeve të njeriut për të zotëruar njohjen absolute.